

מתיקות השבת

י"ל ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין' פניה"ק ירושלים ת"ו | כראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

מתיקות הויסנים

בטול השכירות וממוש הקנה...

לפני תקופת הקורונה עמד להסתים לי חוזה השכירות בביתי וחפשתי דירה אחרת לשכירות. יום אחד שמעתי על דירה שהפכתי אותה שהיא דירה נוחה מאוד שעומדת קצת לשכירות במחיר משתלם ביחס לאותה דירה.

רציתי מאוד לגשת לבעל הדירה ולקצר אתו חוזה על הדירה, אלא שקדם לכן רציתי להתייעץ עם מורי ורבי אודות קה משום שהמחיר השכירות שלה גבוה מהמחיר ששלמתי עד לאותו יום, ורבי אכן המליץ לי לעבר לדירה זו לטובת משפחתי הגדולה, אלא שעד שקבלתי את התשובה מרבי עברו כמה ימים.

והנה כאשר באתי אל בעל הבית הפתעתי לשמע ממנו את התשובה הבאה: 'אני ממעטע ממך מאוד אבל אתמול בא מישהו וקצר אתי חוזה שכירות לתקופה של שלש שנים'. לצערי היה לי נסיון להתחרט על העבר על שלא סגרתי חוזה מייד בלי להתיעץ, והשתדלתי לעמד בנסיון ולהאמין שבודאי לא אפסיד מדבר זה.

מייד לאחר מכן הגיעה תקופת הקורונה ובעל הבית שלי הסכים להאריך לי את החוזה והמשכתי לגור באותה דירה. עבר כשבועים קבלתי טלפון מהבן של בעל הבית ובו הוא הפתיע אותי בדברים שאמר: אבי החליט לעזור לי באופן שמעונית וגדול לרכש דירה, ולכן הוא נתן לי את הדירה שבה אתה מתגורר במתנה.

'יבכך' ממשיך הבן ואומר: 'אני נצרך לשווי של הדירה על מנת לקנות דירה בעיר אחרת ולכן אני מענין למכור אותה' כמה אתה דורש עליה? שאלתי על אתה, והבן אמר לי מחיר משתלם מאוד והקביר שאאת משום שהוא נצרך לקסר בחיפיות. לאחר השיחה אתו הלכתי למורי ורבי וספרתי לו את הדברים ולאחר שרבי בר

המשך המעשה בעמוד ד'

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

לקח מתוק, כדי שלא יהיה מריר...

"אל תקשו לבבכם במריבה" אדם מקשה את לבו שלא לעסוק בתורה, בתפלה ובקראת שמים על ידי כל מיני תרוצים: היום הוא עיף מכל היום המפרך, אתמול הוא היה צריך להשכיב את הילדים לישון, וגם מחר הוא יהיה רעב ולא יהיה לו זמן ללכת לבית המדרש ללמוד ולעבד את ה', ובסופו של דבר הוא יעלה לעולם הבא בידים רקות ואז כבר יהיה מאחר, וחבל מאד!

עדין לא מאחר

לכן יפה שעה אחת קדם ובעל נפש מתעורר לצאת לבית המדרש ועוסק בתורה, והלמוד נותן לו פנים חדשות לכל מה שמתרחש עמו במשך כל היום, כי בלמוד הוא מוצא את ה', וכוונתו כשהוא לומד על הקרבנות הוא מבין שגם ביתו הוא כבית המקדש. וכמו שאמרו חז"ל שהשליחן של האדם מכפר כמזבח ומקד אפשר להקיש שכל ביתו של האדם הוא כבית המקדש, והריא ה' מכוון את כל מעשיו בביתו ככבית המקדש, וכך ביתו מתקדש בקדשת בתיים של אבותינו הקדושים שהיו כבית המקדש.

וכך בכל למוד שהוא לומד, הוא מוצא את יראת ה' ומתמלא באהבתו יתברך, כי הלמוד מזכיר לו הפקת הטוב לה' ומדות טובות יוראת שמים.

"ואמר עם תעי לבב... שירו לה' שיר חדש" דוד מלכנו מלמדנו שהתקון לכל הכפיית טובה שמזכרת במזמור שקדם לזה הוא להתבונן בטוב שה' עושה עמו ולשיר לו יתברך שיר חדש. כי כל הטענות של האדם נובעות מקד שנדמה לו שהרעו לו ואינו שם לב שהוא בחר ברע וקעת הוא מפיל את טענותיו על ה' ועל הבריות.

"ויקח קרח" חז"ל מספרים (סנהדרין קי.) על אשתו של קרח שהטעתה את בעלה וכשראתה שמשנה גלח את שערותיו כדי שיקבל מכה עונה ושלמות, המרידה אותו על משה רבנו במקום שתחזק את דעתו ותלמד אותו שמשנה גלח את שערותיו משום שהוא זוכה כלוי להיות משרת בבית המקדש.

וכענין ברית מילה, שאותה מטרונתא שאלה מדוע הקב"ה לא ברא את האדם כשהוא נמול (במרב"ר), והתשובה היא שהקב"ה רצה שאנו בעצמנו נמול את בשרנו, כדי שבוה נתחם בכשרנו את העבדות לה', וכמו כן אנו מניחים בכל בקר תפלין כאות עבדות לפני ה', שהתפלין מזכירות לנו שאנו משפיעים בכל עת בחסד מה', שהוא נותן לנו לב ומח, דם ואברים, שכנגד חסדים אלו אנו מניחים את התפלין בסמוך ללב ולמח.

ואשתו של קרח היתה אולת ועליה נאמר: "ואולת בידיה תהרסנו" שהלכה אחרי רגשות לבה הטפשיות, וכיון שהיא נפגעה מכה שלבעלה אין שערות, היא הסייתה אותו נגד משה עבד ה' רועה ישראל, במקום שתחזק את לב בעלה להאמין שכל הנהגה של משה היא על פי ה' והיא הטובה ביותר.

הנפיון שמקנה חכמה

דוד מלכנו אומר: "אל תקשו לבבכם במריבה כיום מסה במדבר אשר נסוני אבותיכם בהנוני גם ראו פעלי" דוד מלכנו מלמדנו בזה לקחת לקח מהדברים שארעו לאבותינו בעבר וכמו שאמרו חז"ל מרבה ישיבה מרבה חכמה, הינו, כשאדם נמצא בהרבה ושיבות ואספות של בני אדם הוא יכול להרבות מכה חכמה ולקחים, שלא לטעות בטעויות שראה אצל בני אדם, אלא לךבך רק במדות ובהנהגות הטובות שראה בבני אדם.

רפים ורכים לפני משה רבנו וללמד מיהושע וכלב ללכת בדרך אמת; "שפוט בן חוריי" - ה' מרמו לו בשמו שישפט את האמת, אבל הוא עשה חורים ונקבים במשפט וישפט את הארץ לרעה.

ויהושע היה שונה מהם, ומשה שנה את שמו על ידי שהוסיף את האות י' לשמו הושע, וכה עשה בו 'קנן' על ידי שנוי השם להקנותו להיות עבד ה'.

והסבה ששנוי השם גורם לקנן היא, משום שהשם הוא המהות של האדם וכשמשנים את שמו זה גורם לו ענוה, ויהושע כבר מתחלה היה עם ענוה גדולה, שכן שמו הושע הוא אותיות שעוה, להורות שהיה יושב לפני משה בענוה כשעוה לפני הנר. ומשה עשה שנוי בשמו כדי להוסיף לו ענוה על ענותנותו, שעל ידה יזכה להיות נאמן לה' ולא יתפתה לעשרת המרגלים שטעו לחלק על ה' ועל משה עבדו.

ויש לפרש, שמשנה רבנו לקח מקורח חצי מהאות ו' שבשמו ונתנה להושע בן נון הענו, שנעשה על ידי זה ליהושע שהמשיך את דרכו של משה בקדש. ומ'קורח' נותר 'קירח' - קרח כפשוטו, שהרי משה גלה את שערותיו כמצות ה'; וכן נעשה קרח מתפקידו לשאת את הארון ומהמנהיגות שאליה השתוקק.

גם אם הם רצונות של תשוקות רעות או של מדות רעות רח"ל. ומכאן עלינו להתעורר מאד לרצות רק דברים טובים ולהזהר מאד מרצונות רעים גם בסתר הלב.

והמרגלים היו נשיאי העדה ואנשים מורמים מעם, אך הם לא היו נאמנים בשלמות ובשמוותם רמוזו החסרון שהיה בהם, כגון:

"פלטו בן רפוא" שהיה רפוי באמונת חכמים; "בדיאל בן סודי" שה' בקש לסמך עליו ולשמר לו סוד אך עליו נאמר: "גם איש שלומי אשר בטחתי בו... הגדיל עלי עקב"; "בדי בן סוסי" הוא התנהג כמו הסוס שעליו נאמר: "שקר הסוס לתשועה"; "עמיאל בן גמלי" הם התנהגו במדות של גמלים וסוסים ונאצו את ה'; "סתור בן מיכאל" ה' שלח את דברו לתת לנו את ארץ הקדש כשליחת מלאך "מיכאל" שגשלה לשליחויות טובות והוא "סותר" את דברי ה' ואת שליחותיו; "נחבי בן נפסי" שהחביא את דבר ה' מעיני העם; "גאויאל בן מכי" שממעך את הגאולה שה' מבקש לגאל את עם ישראל.

ענוה או קרחות

ובשמותיהם רמוזו גם מדה טובה וגם מדה רעה: "פלטו בן רפוא" שה' רמו לו שאם רצונם להפלט מעצת המרגלים, עליהם להיות

"ויקח קרח". קרח והמרגלים חטאו באותו חטא שהסיתו את העם בלשון הרע שבפינהם, והענש של המרגלים היה קשה מאד שנגזרה על כל אותו הדור מיתה כמשך כל אותן ארבעים שנה שהיו במדבר, מה שלא מצינו כן במחלקת קרח, שאמנם קרח וכל עדתו נדונו במיתה, אבל כל אותו הדור לא נענשו, וזאת משום שחטא המרגלים היה גדול מאד שחטאו בכפיות טובה, שהקב"ה רוצה לתת להם ארץ טובה והם נשלחו כמי שסומכים עליהם שהיו שליחים נאמנים והם כפו טובה לה'.

ולכאורה, מה היתה התביעה על המרגלים, הרי משה בעצמו צוה אותם על פי ה' לרגל את הארץ והם אמרו מה שראתה עינים? אלא שכבר בחמש דברים משה מכאר לעם שהסבה שהוא שלח אותם לרגל את הארץ היא באשמתם, מפני שהם לא האמינו בדבר ה' שהארץ היא ארץ טובה ורצו לשלח מרגלים, כפי שכתוב: "ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ".

כח הרצון שפועל

שוו היתה הסבה שה' צוה את משה לשלח מרגלים, כי בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו והקב"ה "משביע לכל חי רצון" ולא כתיב 'משביע מזון', כי ה' משביע לכל אדם לא רק מזון אלא גם את כל 'רצונותיו'.

לזק דברי קדש לאשפה!?

ההסבר המלא לצירימים והתשובות לשאלות במאמר: 'מרירות השליחות שכשלה' ובמאמר: 'גם אדם ירוד יכול לזכות לישועה'.

בציור שבכותרת הגליון: משה רבנו לקח לקרח חצי מהאות וא"ו שבשמו ונתנה בפתר להושע בן נון שנעשה על ידי זה ליהושע. שהמשיך את דרכו של משה בקדש ומ'קרח' נותר 'קירח'...

בציור שלפנינו: קרח נופל לתוך האדמה יחד עם ספריו הלמודי שעסק בהם.

בציור שבתוך המאמר הראשון: קרח קורע את הציציות שיש בהם פתיל תכלת ומעדיף ללבוש טלית שקלה תכלת, ואהרן הכהן מצטער ממצעו ומקפץ שהתלוץץ ממצות ירוע לחיים וקצה ומשאך המצוות.

איזו מדה הצילה את יושע מחטא המרגלים?

היאך קרח נעשה קרח בכל המובנים? מדוע ספרי הלמוד של קרח נבלעו באדמה ולא נשארו לעם ישראל?

רבנו של עולם, תן לנו מדת הפרת הטוב להכיר לך טובה על ארץ חמדה טובה ורחבה שהנחלת לאבותינו ועל פרותיה הטובים שאתה נותן לנו. וכן נזכה להכיר טובה לכל בני האדם המטיבים עמנו ובפרט לבני ביתי שטורחים ומכינים עבורי את המאכלים שבראת באפן שיהיו צריכים לחכי.

ומזדים אנו לפניך על הפרות והיקרות שאתה בורא עבורנו, שאתה יוצר אותם עם המתקוות והטעמים הערבים והמזיקים ביותר לעשות לנו צרות ומתקוות בחכמה ומחלים אנו את פניך שתברך את פרות האילנות ותאדמה פרי שפיר אותך דרך אכילתם, ונגלה דרך צרכותם את אהבתך הגדולה אלינו תמיד, אמן.

יותר מנס הכנעת האויבים, שהרי כל אדם יכול להרג את האויב ואלו לכרא פרי - אף אדם לא יכול - ואם כן היה דרוש מהמרגלים להראות לעם את הפרות הענקיים שה' ברא וילמדם בקל וחמר שה' יתן להם לנצח את בני הענקים והאויבים שבארץ כנען.

קטנות אמה

והקב"ה בא בתביעה לעם, הרי אני הראיתי לכם את הפרות הגדולים של הארץ שבראתי במיוחד עבורכם והם פלא ששום אדם לא יכול לעשותו ואם כן איך אתם קטני אמה כאלו שאינכם מאמינים שאני יתן לכם לנצח את האויבים ובני הענקים!?

ומשה רבנו עורר רחמים על עם ישראל, וכשהזכיר כאן את מדותיו של ה' לא הזכיר את מדת האמת, כי מדת האמת כאן מעוררת קטרוג על העם, שכן על פי האמת הם נהגו בכפיות טובה נוראה.

שואל, מדוע המרגלים נצטוו להביא פרות ולא חטה, הרי החטה היא המזון העקרי של האדם ולא הפרות ובנדאי גם החטה היתה גדולה כמו שהפרות היו גדולים, וכמו כן השאלה נשאלת לגבי אדם הראשון שה' הכניסו לגן ששם גדלים פרות ומדוע לא הכניסו לשדה שגדלה בה חטה?

אלא, משום שהחטה אינה ראויה לאכילה אלא אחרי טחינה, לישה ואפייה, מה שאין כן הפרות שהם משיבעים את האדם והם מוכנים לאכילה מיד בעמדם על העץ, שעל כן המרגלים נצטוו להביא פרות, כדי שישכילו להביא אותם למדבר כששירה בפהם לפני ה' על כך שברא לנו באהבתו הגדולה אלינו פרות המוכנים לאכילה בטעם ערב ובמתקיות המתקת לחכו של האדם, ויקימו בזה קעין מצות כבורים הנעשית בעסק גדול, ושיעשו מאשכול הענבים שהביאו נסוף היין לפני ה'. ואף על פי שהיה להם פחד בלב מבני הענקים, היה ראוי להם להאמין בה' ולעסוק בטוב - בשירה לה' והרע כבר פול מאליו.

הדרך לבטל את הקשיים והרע

שכך הוא טבע הברואה, שכשאדם רואה חסרונות, תפקידו לעסוק בהכרת הטוב לה', וכגון כשרואה חסרונות בבני ביתו - לא יתעסק ברע ויזלזל בהם חלילה, אלא יתבונן בטוב שבהם ויכיר על כך טובה לה' ויגלה להם הערכה על הטוב שבהם, וכך כל הרע והחסרונות יפלו מאליהם.

ולכן הקב"ה צוה אותם להביא פרות ולא להביא את אחד מבני הענקים, כי אם הם ישכילו להביא את הפרות עם הכרת הטוב לה' והתפעלות מן שברא במיוחד עבורם פרות ענקיים שכאלו, הרי שיוכלו ללמד את העם שבנדאי ה' יתן להם לנצח את בני הענקים בקל וחמר.

שהרי בריאת העולם היא פלא גדול לאין שעור

"וראתם את הארץ מה היא... היש בה עץ אם אין, והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ". ולכאורה כל אחד מבין שמרגלים שעולים לרגל ארץ, עקר הרגול הוא להבין האם האנשים שם חזקים שנוכל להתגבר עליהם או לא, וגם אם אין בארץ עצים ובתים נאים - עם ישראל יוכלו לשבח אותה בעצמם לאחר שיכבשוה ולבנות בה ערים טובות.

אם כן קשה, מדוע משה רבנו צוה אותם לקחת מפרי הארץ, היה ראוי לכאורה שיצוה אותם לקחת אדם אחד מן הענקים ולהביא אותו קשור אל אחיהם שבמדבר שבזה יראו כלם שנוכל להתגבר על יושבי הארץ? שהרי רואים בפסוקים שעקר הטענה של המרגלים נגד הארץ היתה בגלל יושבי הארץ, כמו שאמרו: "אפס כי עז העם הישב בארץ... וגם ילדי הענק ראינו שם".

פחד אויב

וכן נכר בפסוקים שעקר הבכי של העם היה מפחדם מילדי הענק, כמו שכתוב: "ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפלים ונהי בעינינו כחנבים וכן היינו בעיניהם. ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויכבדו" אם כן ראוי היה לכאורה שמשם יצוה אותם להביא עמם אחד מן הענקים והקב"ה יתן בידם להצליח במשימה זו כמו שהצליח את דוד מלכנו להכות את גלית הענק ויבזה יחסך את טענת המרגלים.

ובאמת במדרש מאור האפלה כתב דבר מחדש שהמרגלים הביאו אתם מארץ ישראל את איוב בתוך סל ואמרו עליו "וזה פריה", אבל השאלה היא מדוע דבר כזה לא נכתב במפרש בתורה, ולפי שאר המדרשים שלא כתבו חדוש זה - מדוע באמת לא נצטוו להביא אחד מילדי הענק עמם?

מתקוות הפרות

והכהן הגדול מור"ר רבי אביגדור מילר זצוק"ל

גם אדם ירוד יכול להכות ליטועה

התפילין של רחב
ופנחס וכלב למדו אותה לקשר את תקות חוט השני על חלון ביתה שהוא בא להזכיר את הקשר של האדם עם ה' כמו התפילין. וכמו כן הם למדו אותה לא לצאת מביתה, כלומר להשמר מהיצר הרע ששולט ברשות הרבים, כי גם אדם שחטא ונפל מאד יש לו תקנה אם הוא רק שומע בקול צדיקים ומתחזק להכיר את ה' ולזכור את חסדיו, כמו שרוב

ובהפטרך זו קוראים על רחב שאף על פי שחטאה והחטיאה למשך שנים רבות (ובחיים טוב) בכל זאת פנחס וכלב הבטיחו לה להציל אותה וגם את כל משפחתה, וזאת בזכות שהיא שמעה בקול הצדיקים שליחי ה' והושע בן נון והיטיבה להם, ונדבר זה מלמדנו יסוד גדול שאדם שמתחבר לצדיקים ושומע לדבר ה' הנמסר דרכם, יזכה על ידי זה להנצל מכל גזרה רעה ופוערענות.

בהפטרך שלח אנו קוראים: "וישלח יהושע בן נון מן השטים". השיטים הוא מלשון שטות, הינו שיהושע התבונן בשטות שהגו בה המרגלים, ושלח רק מרגלים כשרים ביותר כדי שלא יטעו את לב העם ושלח אותם "חרש", הינו שלמד אותם לשתק ולא להפחיד את העם, כי יתכן שהם יפחדו כשיראו את יושבי כנען החזקים, אבל עליהם לשתק ולא להטיל מורא בעם.

זָכְרָה אֶת הַחֶסֶד שֶׁה' עָשָׂה עִם עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁקָּרַע לָהֶם אֶת הַיָּם וְכו'.

ובְהִמְשֵׁךְ פְּרֻשֵׁת שְׁלַח, לִפְנֵי פְּרֻשֵׁת קִרְחַ, הַקֶּבֶץ מְצֻנָּה עַל מְצֻנֹת נֹסְכִים לְלַמֵּד שֶׁכֶּךָ הָיוּ צְרִיכִים הַמְרַגְּלִים לְנַהֵג לִשְׁבַח אֶת ה' בְּנִסּוּךְ הַיָּם שֶׁיַּעֲשֶׂה מִפְּרוֹת הָאָרֶץ וְלֹא לִפְחַד מִהַאֲוִיבִים וְהַעֲנֻקִים. וְלֵאמֹר מִכֵּן הַתּוֹרָה מְצֻנָּה עַל מְצֻנֹת הַפְּרֻשֵׁת חֵלָה וְכֵאֵן הַתּוֹרָה אוֹמְרָת: "וְכִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמְצֻנֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֵל מֹשֶׁה", וְחֹ"ל אוֹמְרִים שֶׁהַכֹּנֶה לְעַבּוּדָה זָרָה שֶׁהִיא שְׂקוּלָה כְּמוֹ כָּל מְצֻנֹת ה'.

עֲבוּדָה זָרָה מְסֻתֶּרֶת

וּמִכֵּאֵן אֲנִי לְמַדִּים, שֶׁאִם אָדָם כּוֹפֵה טוֹבָה לַה' וְלִצְדִיקִים כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּפְרֻשֵׁת שְׁלַח שֶׁהַמְרַגְּלִים דִּבְרוּ סֵרָה עַל הָאָרֶץ שֶׁזֹּהִי כְּפִיּוֹת טוֹבָה לַה' וְכִפּוֹ בָּזָה טוֹבָה בְּעֵקֶר לְמַשָּׁה, כִּי

סְפָרִים צָרִיךְ מוֹזֵהוּ?! שֶׁהָרִי בּוֹמְנוּ לֹא הָיוּ שׁוּם סְפָרִים, אֲלֵא שֶׁהָיָה זֶה תַלְמוּדוֹ שֶׁל קִרְחַ בְּעֶצְמוֹ וְהַקֶּבֶץ בְּרַחֲמֵי הַבְּלִיעַ אֶת קִרְחַ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ, כּוֹלֵל אֶת כָּל תּוֹרָתוֹ הַכּוֹזְבֹת, לְתוֹךְ הָאֲדָמָה, כִּי אִלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים סְפָרָיו בְּעוֹלָם - בְּנֵי הָאָדָם הָיוּ עֲלוּלִים לְטַעוֹת אַחֲרֵיהֶם וְלֹא לְהֵאֱמִין בְּתוֹרַת מֹשֶׁה ח"ו.

וּפְרֻשֵׁת נִסּוּךְ הַיָּם שֶׁנֶּאֱמָרָה בֵּין פְּרֻשֵׁת שְׁלַח לְקִרְחַ מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹנוּ, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְעִסֵּק בַּהוֹדָאָה לַה' עַל הַיָּמִים וְהַיָּמִין שֶׁנּוֹתֵן לוֹ לְשִׁתְּיָה וְלִשְׁרִיר וְלִשְׁבַח עַל כֶּךָ אֶת ה', שֶׁזֶהוּ הַפֶּךָ תַרְעֻמָּתָם שֶׁל הַמְרַגְּלִים וְכֶךָ לֹא יָבוֹא לְהַתְרַעַם וְלִקְנֹס נֶגֶד ה' וְנֶגֶד עֲבָדָיו הַצְּדִיקִים. וְאִלוּ כִּשְׁאָדָם מִתְלוֹנֵן, הוּא טוֹעֵה בְּטַעוֹתָם שֶׁל הַמְרַגְּלִים וְלִכְּוֹן יֵשׁ לְהוֹדֶה בְּיֹתֵר מִתְלוֹנוֹת וּכְגוֹן שֶׁיֵּשׁ לְהוֹדֶה מִלְּהַתְלוֹנֵן עַל כֶּךָ שֶׁאִין לוֹ פְּרֻנְסָה בְּאָרֶץ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבָּזָה הוּא כְּמִדְּבַר סֵרָה עַל אָרֶץ הַקֹּדֶשׁ.

תַלְמוּדוֹ שֶׁל קִרְחַ

וּבִדְבַר קִרְחַ חֵבֵר סְפָרִים שְׁלֵמִים מִטַעוֹנוֹתָיו נֶגֶד מֹשֶׁה וְעַל הַסְּפָרִים הִלְלוּ אָמַר: 'בֵּית מִלָּא

הַמֶּשֶׁךְ מִתִּיקוֹת הַיָּסוּדִים

הַיִּטֵּב אֹדוֹת הַדִּינָה הוּא אָמַר לִי: לִפִּי הַנְּתוּנִים נִרְאָה שֶׁכִּדְאִי לָךְ לְרַכֵּשׁ אֶת הַדִּינָה הוּא אֶבֶל עֲלֶיךָ לְבַקֵּשׁ מִהַקֶּבֶץ" סִימָתָא דְשִׁמְיָא וּבְקִבְשׁ מַמְנוּ יִתְבָּרַךְ שֶׁאִם יֵדוּעַ לִפְנֵינוּ שֶׁטוֹב הַדְּבַר שֶׁתִּרְכַּשׁ אוֹתָהּ שֶׁיִּזְכֶּה אוֹתָךְ לְרַכֵּשָׁה וְאִם לֹא - לֹא.

מִלְבָּד זֹאת הָיָה חֶסֶד לִי כִסּוּם נִכְבֵּד כְּדִי שֶׁאֵיכָל לְקַבֵּל מִשְׁכַּנְתָּא עַל הַדִּינָה וְלִכְּוֹן בְּאוֹתוֹ יוֹם הַתְּפִלָּתִי לַה' בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ מִכָּל לְבִי וְאָמַרְתִּי: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה סִבַּבְתָּ אִתִּי סְבוּבִים נִפְלְאִים כְּאֵל, שֶׁהָיָה נִרְאָה לְעֵינַי שֶׁהַפְּסֻדָתִי אֶת אוֹתָהּ דִּירָה שֶׁמִּצְאָה חוֹן בְּעֵינַי, וְהִנֵּה שְׁבוּעַת לְאַחַר מִכֵּן הַתְּבַר לִי שֶׁהַדְּבַר הָיָה רַק לְטוֹבָתִי שֶׁקָּעַת אוֹכַל לְקַנוֹת אֶת הַדִּינָה שֶׁאִין גֵּר בָּהּ בְּמַחֲרִי מִצִּיאָה, אֲנִי ה' עֲשִׂיתָ אִתִּי אֶת כָּל הַפְּלְאוֹת הַלָּלוּ, תִּמְשִׁיךְ

לְעֲשׂוֹת אִתִּי פְּלֹאוֹת וְכֵן אוֹתִי בְּעֵצָה טוֹבָה שֶׁאִם טוֹב שֶׁאֲרַכֵּשׁ אֶת הַדִּינָה הוּא תוֹ לִי סִימָתָא דְשִׁמְיָא וְכִסְפֵי לְרַכֵּשׁ אוֹתָהּ.

תוֹךְ כְּדִי תִפְלוּתִי קִבְּלִיתִי טַלְפוּן מִחֵבֵר שֶׁאִינוּ יוֹדְעֵי כָּל מִכָּל הַמִּתְרַחֵשׁ עִמִּי וְסֹפֵר לִי שֶׁהוּא הָיָה צָרִיךְ קֶסֶף בְּדַחֲפִיּוֹת וְלִכְּוֹן תוּא מִשָּׁךְ הַיּוֹם אֶת כָּל כִּסְפֵי הַפְּצוּיִים עַל הַעֲבוּדָה שֶׁל אִשְׁתּוֹ וְקִבַּל כִּסּוּם עֲתִק, וְלִכְּוֹן הוּא מוֹזֵמִין אוֹתִי לְנִשְׁמֵת' שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּעָרֵב לְאַחַר מַעֲרִיב בְּבֵית הַכְּנֶסֶת.

בְּתֵם הַשִּׁיחָה עִמּוֹ חֲשַׁבְתִּי לְעַצְמִי שֶׁזֹּהִי מַמְשׁ יֵד ה', וְגַמִּיד שׁוֹחֲחֵתִי עִם אִשְׁתִּי עַל הַדְּבַר וְעוֹד בְּאוֹתוֹ יוֹם הַתְּקַשְׁרֵתִי לְחֵבֵר הַפְּסוּיָה שֶׁלֵּנוּ וְהַתְּבַר לִי שֶׁיֵּשׁ לְנוּ שֵׁם אֶת כָּל הַכִּסּוּם שֶׁל הַחוֹן הַעֲצָמִי שֶׁאִין צָרִיךְ כְּדִי שֶׁאוֹכַל לְקַבֵּל מִשְׁכַּנְתָּא וְאִפְלוּ כְּמָה אֲלֵפִים יוֹתֵר.

בְּיָמִים הַקְּרוֹבִים כְּבֵר מִשְׁכַּתִּי אֶת הַפְּסוּי וְכַעֲבֹר מִסְפֵּר חֲדָשִׁים רַכְשֵׁתִי בְּחֶסֶד ה' אֶת הַדִּינָה בְּשִׁעָה טוֹבָה וְאִמְצִלְחַת, בְּקִרְבּוֹ אֲצַלְכֶם וְאֲצַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. עֲרַכְתִּי עַל כֶּךָ 'נִשְׁמֵת' לְאַחַר תְּפִלַּת שְׁחִירִית, וְקִשְׁאָלוֹ אוֹתִי מַהוּ הַיָּסֵד שֶׁאֲרֵעַ לִי אֲמַרְתִּי שֶׁהַנֶּסֶס אִינוּ נִתֵּן לְפִרְסוּם כָּל כֶּךָ מִכֵּיוֵן שֶׁהוּא עֵינֵן פְּרֻטִי וְלֹא טוֹב לְפִרְסוּם טוֹבוֹת אִישִׁיּוֹת שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהָרִי בָּזָה נִשְׁתַּבַּח? יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי בִלְעָם 'שֶׁאִין פְּתִיחָהּ מִקְנִיּוֹם זֶה כִּנְגַד זֶה' - שְׁלֹא מִבִּיטִים וְשֶׁלֹּא מִתְעַנְנִים בְּפְרֻשֵׁיּוֹת שֶׁל הַאֵלֹת.

אֲבָל אֲמַרְתִּי לְקַלְסֵ: דְּבַר אֶחָד אֲנִי יָכוֹל לְסַפֵּר לָכֶם שֶׁהָנֶסֶס שֶׁאֲרֵעַ לִי קָעַת לְמַד אוֹתִי מַה שֶׁלְּמַדְתִּי בְּהַרְבֵּה דוֹכִיּוֹם, שֶׁמִּהַתְּעַצְבֹת עִם תְּלַמִּיד חֶכֶם לֹא מִסְפִּידִים אֲלֵא רַק מְרוּחִים, וְעֵצָה טוֹבָה קָא מִשְׁמַע לָךְ!

ב.ה. ירושלים

יְהוּדִים לְתוֹקִים

- א. אִיזוֹה סִמּוֹל שֶׁל עֲבָדוֹת אֲנִי לּוֹכְשִׁים בְּכָל בָּקָר?
- ב. אִיךְ יִתְקַן הָאָדָם אֶת הַכְּפִיּוֹת טוֹבָה שֶׁבְּלָבוֹ? ג. מִי הֵם הַגְּאֻשִׁים שֶׁנֶּעֱנְשׂוּ בְּעִקְבוֹת מַעֲשֵׂה שֶׁנֶּעֱזְבוּ לְעֲשׂוֹתוֹ, וּמַדּוּעַ?
- ד. מִי הוּא שֶׁה' בִּקֵּשׁ לְסַמֵּךְ עֲלָיו וְהוּא הַגְּדִיל עֵקֶב כִּנְגַד ה'?
- ה. אִיךְ הַפְּרוֹת שֶׁהִבִּיאוּ הַמְרַגְּלִים לְמַדְּבַר הָיוּ הוֹכְחָה לְכֶךָ שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יִצְלִיחוּ לְכַבֵּשׁ אֶת הָאָרֶץ? ו. אִיזוֹה תַלְמוּד אִינוּ קוֹיִם בְּיַדֵּינוּ, וְטוֹב שֶׁכֶּךָ?

הַתְּשׁוּבוֹת מוֹנַחוֹת בְּתוֹכֵךְ גְּלוּן זֶה! אֶת הַתְּשׁוּבוֹת נִיתֵן לְשַׁלּוֹחַ בְּיַמֵּי הַשְּׁבוּעַת הַבָּא לְכַתּוּבַת מִייל זֶה: 7885595@gmail.com בְּצִירוֹף שֵׁם, כְּתוּבַת וְטַלְפוֹן. הַפּוֹתֵרִים נּוֹנוּהוּ, יִכַּסּוּ לְהַגְרִילָה עַל מַתְנֵה יוֹרְתֵרִית | הַאֲכָה מִקְרֻשֵׁת הַתְּעַלּוֹתָהּ: אֶהְרֹוּ בְּטַלְמוֹ, וְרוּשְׁלִים.

יְשָׁנִים בְּנֵי אָדָם שֶׁמְדַבְּרִים רַק אֲמֹת וְלֹא מוֹצִיאִים שׁוּם דְּבַר שֶׁקָּרַע מִפִּיהֶם, אֲךָ מֵהוֹתָם הִיא מֵהוֹת שֶׁל מַדַּת הַשִּׁקָּר שֶׁהֵם מְנַהֲלִים אֶת עֲצָמָם לִפִּי הַשַּׁחַד שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים מִמְדוּתֵיהֶם הָרַעוֹת וּמִבְּנֵי אָדָם וּמִהַמִּתְרַחֵשׁ כִּיבִים.

וְלַעֲמַת זֹאת מְצִינוּ אֲצַל אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוֹצִיאוּ דְּבַר שִׁקָּר מִפִּיהֶם, כְּמוֹ אֲצַל אַבְרָהָם אֲבִינוּ שֶׁאָמַר עַל שְׁרָה "אֶחָתִי הִיא" וְכֵן יַעֲקֹב אֲבִינוּ אָמַר "לִיצְחָק אֲבִיו" "אֲנִי עֹשֶׂה בְּכֶרֶךְ", וְאָמַר עַל עֲצָמוֹ "אֲחָ אֲנִי לְלֶבֶן בְּרַמְאֹת" (מְגִלָּה י"ב) וְכֵן אֲמָרוּ חַז"ל (ב"מ כ"ג) בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים תְּלַמִּידֵי חֶכְמִים מַשְׁנִים בְּדַבְרֵיהֶם, וְכֵן מִתֵּר לְשׁוֹנוֹת מִפְּנֵי הַשְּׁלוּם.

אֲבָל אֵף עַל פִּי כֵן מֵהוֹתָם שֶׁל הַצְּדִיקִים הִלְלוּ הִיא מֵהוֹת שֶׁל אֲמֹת, אֵף עַל פִּי שֶׁלְּפָעִמִּים הֵם מְכַרְחִים לְשׁוֹנוֹת בְּדַבְרֵיהֶם, שֶׁהֵם מְנַהֲלִים אֶת כָּל עֲנִינֵיהֶם לִפִּי הָאֲמֹת וְאִינִים מִשְׁחָרִים מִשׁוּם דְּבַר, אֲלֵא כָּל מִסְתָּרֵם לְפַעֵל לְמַעַן הָאֲמֹת וְגַם הַשְּׁנִי שֶׁהֵם מוֹצִיאִים מִפִּיהֶם כָּל מִסְתָּרוֹ הִיא לְמַעַן הַשְּׁלוּם וְלְמַעַן הָאֲמֹת.